

LEVENSDUUR-DENKEN 2012

ALLES IS TEGENWOORDIG GROEN

Haico van Nunen , 6 november 2012

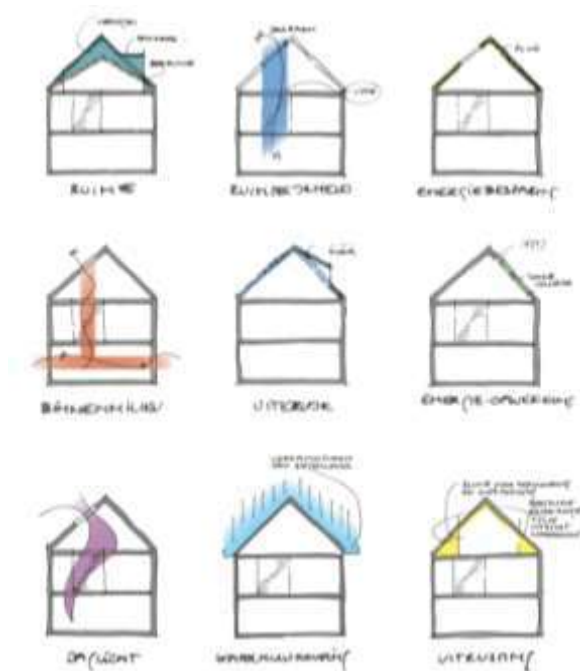
Alles is tegenwoordig groen, duurzame binnendeuren, luchtzuiverende dakpannen of eologische isolatiematerialen. Zowel bouwproducten als complete bouwconcepten zijn duurzaam. Het ene concept is nog duurzamer dan het andere en of het nu energieneutraal, klimaatgeschikt of CO₂-proof is. Tussen al die groene oplossingen is een deel natuurlijk oude wijn in nieuwe zakken, maar er zitten ook wel echter vernieuwingen tussen. Het is zoeken naar de meerwaarde die duurzaam bouwen kan hebben.

De vraag is of we met al die aandacht voor duurzaamheid niet vergeten waar het uiteindelijk om draait, een prettige omgeving om in te wonen of te werken. Vitruvius gaf met de drie kwaliteiten stevig, functioneel en mooi al een goede definitie van duurzaam, zonder er aan te rekenen. Het gaat er namelijk niet om of je nu nét wel of nét niet die labelstap haalt, of dat de CO₂ reductie 67 of 68 procent bedraagt. Het gaat erom dat je een zo goed mogelijk resultaat behaalt. Het is dan ook eigenlijk veel meer van belang om een afweging te maken tussen de energiebehoefte aan de ene kant, de materiaalbehoefte aan de andere kant en het binnenklimaat als de directe omgeving van de gebruiker. Deze drie aspecten leveren een bijdrage in de duurzaamheid van een project.

Het zijn dan ook deze drie aspecten die in Active House de hoofdrol hebben. Tijdens een onlangs gehouden workshop was de vraag om aan te geven hoe je vanuit deze drie basisprincipes (en de daarbij opgestelde specificaties) tot een gebouwoontwerp komt. Eigenlijk gaat het er dan niet om dat je overal precies scores of punten haalt. We proberen duurzaamheid al veel te veel te berekenen. Alle tijd en moeite die er in gestoken wordt om tot achter de komma de prestaties vast te stellen kunnen we beter gebruiken om het gebouw beter te ontwerpen en te innoveren. De berekeningen zijn hierin een hulpmiddel en geen doel op zich. Het is veel belangrijker dat je aan de hand van ideeën en opvattingen verwoordt wat je wil bereiken.

Bij het betreffende renovatie project hebben we dat vertaald in negen verhalen. Een verhaal over ruimte, een verhaal over binnenklimaat, een verhaal over uiterlijk, een verhaal over uitrusting enzovoort. Ieder verhaal vertelt over zijn eigen kwaliteit en hoe dit bijdraagt in de totale kwaliteit van het gebouw. De opgave is vervolgens om deze negen verhalen, met de onderbouwing in meetbare prestaties, om te zetten in een totaalontwerp. Het zoeken naar de gebalanceerde keuzes tussen de negen verhalen, op het gebied van materialen, energie en binnenklimaat levert een duurzaam gebouw. En of dat dan energieneutraal, klimaatgeschikt of CO₂-proof is maakt eigenlijk niet zoveel uit. Het is een gebouw waar de gebruikers met plezier in wonen en alleen daardoor al lang mee zal gaan. Je hoeft de oplossing dan ook niet aan te prijzen als „groen“, bewoners gaan zelf vragen naar de bijbehorende kwaliteit en dat (en meer) vinden in de geboden oplossing. Het is die meerwaarde die de gebruiker zal doen besluiten om te kiezen voor een duurzame woning en niet voor het getal achter de komma.

Toen ik de studie „Environmental accounts of the Netherlands 1990-2000“ tegen kwam ben ik ook eens gaan kijken hoe we de afgelopen tien jaar gepresteerd hebben. In het green growth model wordt gepoogd om verschillende aspecten naast elkaar te zetten. Wat opvalt is dat we op het gebied van efficiëntie de afgelopen tien jaar een verbetering of handhaving van het niveau hebben bereikt. Er zijn meer mensen betrokken in de regelgeving de belastingen zijn toegenomen, maar aan de andere kant de subsidies ook weer. Doel is om vernieuwingen te stimuleren en vandaaruit de duurzaamheid bijdrage te vergroten. De beschikbare bronnen gaan we minder goed mee om, ook in vergelijking tot andere Europese landen. Het totale effect op de leef kwaliteit is echter in de afgelopen tien jaar meer een handhaving geweest.

In de uitwerking zien we waar veranderingen optreden. Het isoleren is achteruitgegaan energiebesparing en duurzame energiesystemen zijn toegenomen, net als recycling

<http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/dossiers/duurzaamheid/cijfers/extra/2012-groene-groei-visualisatie.htm>